

Wyrok z dnia 20 lutego 2008 r.

III PK 69/07

Przepis art. 38 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) przyznaje właściwemu organowi uprawnienie do odwołania dyrektora szkoły z pełnionej funkcji nie tylko w przypadkach zawinionego zachowania tego dyrektora, ale także, gdy jest to konieczne ze względu na prawidłowe funkcjonowanie kierowanej przez niego placówki oświatowej.

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie: SN Andrzej Wróbel, SA Jolanta Pietrzak (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 lutego 2008 r. sprawy z powództwa Jana B. przeciwko Zespołowi Szkolnemu w C. o uchylenie odwołania ze stanowiska pracy, na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Siedlcach z dnia 23 maja 2007 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e n i e

Powód Jan B. początkowo wystąpił z pozwem przeciwko Jerzemu L. - Wójtowi Gminy C., domagając się uchylenia decyzji o odwołaniu go ze stanowiska dyrektora Zespołu Szkolnego w C. oraz zasądzenia odszkodowania z powodu utraconych zarobków i uszczerbku na zdrowiu. Ostatecznie jednak cofnął pozew przeciwko wójtowi Gminy w C. i zrzekł się roszczenia, a wniósł powództwo przeciwko Zespołowi Szkolnemu w C., domagając się ustalenia, że odwołanie go ze stanowiska dyrektora Zespołu Szkolnego w C. było bezpodstawne, zasądzenia na jego rzecz odszkodowania z tytułu bezpodstawnego odwołania z funkcji dyrektora w wysokości trzymiesięcznego dodatku funkcyjnego w kwocie 2.998,50 zł, odszkodowania w kwocie 11.694,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2004 r.

z powodu rozwiązania stosunku pracy z dniem 30 września 2004 r. bez zachowania trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia, kwoty 807,78 zł tytułem wyrównania zasiłku chorobowego za wrzesień 2004 r., kwoty 8707,44 zł tytułem ekwiwalentu za 8 tygodni urlopu wypoczynkowego w 2003 r. wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2006 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Siedlcach oddalił powództwo Jana B. i zasądził od powoda na rzecz pozwanego Zespołu Szkolnego w C. kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne. Powód zatrudniony był w Zespole Szkolnym w C., Publicznej Szkole Podstawowej w C. od 16 sierpnia 1960 r. w pełnym wymiarze czasu pracy kolejno na stanowiskach: nauczyciela, zastępcy kierownika Szkoły, dyrektora Szkoły, gminnego dyrektora Szkół, dyrektora Szkoły, dyrektora Zespołu Szkolnego oraz nauczyciela. W dniu 18 września 2003 r. Wójt Gminy C., po rozpoznaniu wniosku Jana B., nie wyraził zgody na wyznaczenie mu terminu urlopu za 2003 r. argumentując to faktem braku wcześniejszej zgody organu prowadzącego na wykorzystanie urlopu wypoczynkowego poza okresem wakacji oraz niewystępowaniem w tej sytuacji wyjątkowego wypadku. Jan B. był niezdolny do pracy: w 2002 r. - 22 dni, w 2003 r. - 107 dni, w 2004 r. - 103 dni. Wójt Gminy C. w dniu 21 lipca 2004 r. zwrócił się do M. Kuratora Oświaty w W. o wydanie zgody na odwołanie Jana B. w trybie art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a M. Kurator Oświaty w W. pismem z dnia 4 sierpnia 2004 r. wyraził pozytywną opinię w sprawie odwołania powoda. W dniu 17 sierpnia 2004 r. Jan B. otrzymał odwołanie go ze stanowiska dyrektora Zespołu Szkolnego w C. z dniem 23 sierpnia 2004 r. na podstawie art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty bez rozwiązania stosunku pracy. Jako podstawę odwołania wskazano częstą nieobecność Jana B. w pracy spowodowaną niezdolnością do pracy z powodu choroby, potwierdzoną zaświadczeniami lekarskimi. Niezdolność ta wpływała niekorzystnie na prawidłowe funkcjonowanie szkoły w zakresie dydaktyczno - wychowawczym, organizacyjnym i administracyjno - gospodarczym. W dniu 24 sierpnia 2004 r. Jan B. otrzymał od wójta Gminy C. pismo zawierające wypowiedzenie dodatku funkcyjnego z dniem 31 sierpnia 2004 r. W dniu 25 sierpnia 2004 r. powód otrzymał na piśmie propozycję przeniesienia go na stanowisko nauczyciela Pu-

blicznego Gimnazjum w C., a następnie zaproponowano mu ograniczenie wymiaru zatrudnienia w Zespole do 11/18 etatu z proporcjonalnym zmniejszeniem wynagrodzenia. Na obie propozycje powód nie wyraził zgody. Jan B. pismem z dnia 21 września 2004 r. zaproponował odejście z pracy z dniem 30 września 2004 r. W odpowiedzi otrzymał propozycję zawarcia porozumienia stron, na mocy którego stosunek pracy z nim zostanie rozwiązany na podstawie art. 20 ust. 2 Karty Nauczyciela i zostanie mu wypłacona odprawa w wysokości 6 miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Jan B. miał złożyć podanie o przejście z dniem 30 września 2004 r. na emeryturę i strony miały zrezygnować z zawiadamiania związków zawodowych i Rady Powiatu M. Jan B. wyraził zgodę na rozwiązanie z nim stosunku pracy na podstawie art. 20 Karty Nauczyciela pod warunkiem wywiązania się pracodawcy ze zobowiązań wynikających z tego przepisu. Powód wnioskuje jednocześnie o przeniesienie go na emeryturę z dniem 1 października 2004 r. Pismem z dnia 30 września 2004 r. pełniąca obowiązki dyrektora Zespołu Szkolnego w C. Beata W. rozwiązała z Janem B. stosunek pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela z dniem 30 września 2004 r. Jan B. otrzymał odprawę w wysokości 6 miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. W dniu 25 października 2004 r. powód otrzymał świadectwo pracy.

Wobec poczynionych ustaleń Sąd Rejonowy uznał, że roszczenia powoda są w całości niezasadne, podnosząc w uzasadnieniu, że odwołanie powoda nastąpiło na podstawie art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 ze zm.), który to przepis stanowi, że organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub w placówce w przypadkach szczególnie uzasadnionych, po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Odwołanie takie nie pociąga za sobą rozwiązania stosunku pracy w szkole, a odwołany dyrektor powraca na stanowisko nauczyciela zajmowane przed powierzeniem mu stanowiska.

W ocenie Sądu pierwszej instancji częsta absencja chorobowa powoda w pracy mogła zostać uznana za szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu powołanego przepisu, jako że „szczególnie uzasadniony przypadek” to wszelkie przypadki, zarówno zawinione jak niezawinione przez dyrektora, które

uniemożliwiają mu wykonywanie powierzonej funkcji. Na poparcie swego stanowiska Sąd przywołał orzeczenie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r. (I PK 74/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 221), w którym Sąd ten przyrównał czynność odwołania dyrektora ze stanowiska do czynności prawa pracy zmieniającej treść stosunku pracy. Bezsporne w sprawie jest, że powód w latach 2003 i 2004 był długotrwale niezdolny do pracy (w 2003 r. - 107 dni, w 2004 r. - 59 dni). Te powtarzające się nieobecności w pracy dyrektora, mimo że usprawiedliwione, bo spowodowane chorobą, miały negatywny wpływ na funkcjonowanie placówki oświatowej i nie pozwalały na osiągnięcie celu zamierzonego w umowie o pracę, gdyż powodowały dezorganizację pracy i konieczność zastępowania go oraz niepełną realizację programu nauczania.

W ocenie Sądu pierwszej instancji spełniona została też druga przesłanka wymieniona w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, skoro przed podjęciem przez wójta Gminy w C. decyzji o odwołaniu powoda ze stanowiska dyrektora dysponował on pozytywną opinią Kuratora Oświaty w W. Odnośnie do zarzutu braku pouczenia w piśmie odwołującym powoda ze stanowiska o prawie do odwołania się do sądu pracy Sąd stwierdził, że pouczenie to ma charakter instrukcyjny, a jego brak nie może stanowić podstawy roszczeń pracownika z art. 45 § 1 k.p. czy art. 56 § 1 k.p. Natomiast brak w oświadczeniu o odwołaniu nazwiska osoby odwołanej nie miał prawnego znaczenia, bowiem w dacie jego dokonania w Zespole Szkolnym w C. był tylko jeden dyrektor i był nim Jan B. Nadto Sąd stwierdził, że uzasadnienie decyzji organu prowadzącego jest jasne, szczegółowe i niebudzące wątpliwości. Dlatego Sąd uznał, że odwołanie powoda ze stanowiska dyrektora pozwanego było prawidłowe. Sąd doszedł także do przekonania, że pozwany prawidłowo, zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60, poz. 636 ze zm.), pomniejszył podstawę zasiłku chorobowego powoda o składnik wynagrodzenia w postaci dodatku funkcyjnego. Dlatego roszczenie o zasądzenie kwoty 807,78 zł tytułem wyrównania zasiłku chorobowego za wrzesień 2004 r. uznał za niemające podstawy prawnej i podlegające oddaleniu. Również niezasadne było, zdaniem Sądu, roszczenie powoda o zasądzenie kwoty 8.707,44 zł tytułem ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy za 2003 r., skoro w czasie gdy w pozwanym Zespole przeprowadzany był remont, tj. w 2003 r., powód nie dysponował poleceniem lub zgodą organu prowadzącego szkołę na niewykorzystanie urlopu wypoczynko-

wego w czasie ferii szkolnych i nie zwracał się do wójta o zgodę na wykorzystanie urlopu w późniejszym terminie. Nie spełnił zatem wymogów art. 64 ust. 1 i art. 66 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. Dlatego też brak jest przesłanek do zasądzenia na jego rzecz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. W ocenie Sądu również bezzasadne okazało się roszczenie powoda o odszkodowanie za rozwiązanie umowy o pracę. Zdaniem Sądu pierwszej instancji negocjacje stron, a przede wszystkim wola przejścia powoda na emeryturę z dniem 1 października 2004 r. świadczą o tym, że zgodnym zamiarem stron było rozwiązanie stosunku pracy na mocy art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela bez zachowania okresu wypowiedzenia i wypłata jedynie odprawy w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Wyrokiem z dnia 23 maja 2007 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Siedlcach oddalił apelację powoda i obciążył go obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne i zapatrywania prawne Sądu pierwszej instancji. Po pierwsze, Sąd Okręgowy stwierdził, że wskazane okoliczności w postaci częstych nieobecności powoda w pracy powodujących niemożność bieżącego podejmowania decyzji dotyczących pracy szkoły w zakresie dydaktyczno-wychowawczym, organizacyjnym i administracyjno - gospodarczym mogą być uznane za szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający odwołanie powoda z funkcji dyrektora. Sąd Okręgowy powołał się w tym względzie na poczynione w sprawie ustalenia potwierdzające konieczność zastępowania dyrektora w zarządzaniu szkołą, organizowania zastępstw w nauczaniu przedmiotów wykładanych przez powoda oraz niepełną realizację z tego powodu programu nauczania geografii (zeznania świadków i informacja dla Wojewódzkiego Kuratora Oświaty) oraz na okoliczność, że nieobecność powoda w pracy w kolejnych latach wynosiła: w 2003 r. - 107 dni oraz w 2004 r. 54 dni i w kontekście powyższych okoliczności była wystarczającym powodem do odwołania go z funkcji dyrektora Szkoły. Po drugie, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie powoda z funkcji dyrektora z dniem 31 sierpnia 2004 r. wywołało skutek w postaci zaprzestania wypłaty dodatku funkcyjnego i tym samym wyłączenia go z podstawy zasiłku chorobowego od 1 września 2004 r. Po trzecie, z treści pisemnych oświadczeń powoda oraz zastępcy dyrektora Szkoły wynikało, że sposób i termin rozwiązania stosunku pracy został wspólnie uzgodniony, a to wskazuje na rozwiązanie stosunku pracy w trybie porozumienia. W tym stanie rze-

czy uznać należało, że Sąd pierwszej instancji dokonał właściwej oceny sposobu rozwiązania stosunku pracy z powodem. Wszakże w piśmie z dnia 20 września 2004 r. powód wyraził wolę negocjowania swojego odejścia z pracy, a w piśmie z dnia 30 września 2004 r. wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dniem 30 września 2004 r. w oparciu o art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela pod warunkiem wywiązania się przez pracodawcę z zobowiązań wynikających z tego artykułu i bez angażowania Oddziału ZNP i Rady Powiatu. Jednocześnie powód prosił o przeniesienie go z dniem 1 października 2004 r. na emeryturę. W odpowiedzi na to pismo pracodawca w tym samym dniu wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy w oparciu o art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, zgodnie z pismem powoda z dnia 30 września 2004 r. i zobowiązał się do wypłaty sześciomiesięcznej odprawy. Z powyższych oświadczeń stron wynikało, że powód chciał negocjować swoje odejście z pracy a pracodawca na to się zgodził. Ustalono wspólnie zarówno termin rozwiązania stosunku pracy jak i warunki jego rozwiązania, czyli wypłatę sześciomiesięcznej odprawy. Żadna ze stron nie wspominała ani o zachowaniu pełnego okresu wypowiedzenia, ani o jego skróceniu, a zatem nie była to okoliczność podlegająca negocjacji. Ponadto, okres wypowiedzenia miałby zastosowanie w przypadku wypowiedzenia stosunku pracy, a więc jednostronnego oświadczenia pracodawcy. Sytuacja taka nie miała miejsca w niniejszej sprawie ponieważ obie strony stosunku pracy negocjowały sposób, termin i warunki rozwiązania umowy o pracę.

Błędny jest zatem pogląd apelującego, że stosunek pracy został rozwiązany w trybie wypowiedzenia ze skróceniem okresu wypowiedzenia. Samo powołanie się przez pracodawcę w piśmie z dnia 30 września 2004 r. na art. 20 ustawy Karta Nauczyciela i użycie określenia - rozwiązuję z Panem stosunek pracy - nie zmienia charakteru prawnego rozwiązania stosunku pracy, gdyż decydują o tym okoliczności faktyczne, jakie miały miejsce przy rozwiązywaniu stosunku pracy. W tym samym piśmie użyto także określenia „zgodnie z pismem z dnia 30 września 2004 r. i wyrażoną w nim zgodą”, co wskazuje na uzgodnienie rozwiązania stosunku pracy.

Sąd Okręgowy uznał, że prawidłowe było również przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji braku uprawnień powoda do dodatkowego urlopu, gdyż wbrew obowiązującym w tym zakresie przepisom prawa powód nie dysponował ani uprzednią, ani późniejszą zgodą organu prowadzącego szkołę na wykorzystanie urlopu poza okresem ferii szkolnych. Nie było także obiektywnej potrzeby angażowania się

powoda w przeprowadzany w Szkole remont, gdyż remont ten przeprowadzał Urząd Gminy jako inwestor. Wykonawca nie miał obowiązku uzgadniania z powodem kwestii dotyczących remontu Szkoły. Sam fakt przebywania powoda w Szkole w czasie remontu w związku z zamieszkiwaniem przez powoda w mieszkaniu na terenie Szkoły nie daje podstaw do udzielenia urlopu poza okresem ferii szkolnych.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wywiódł powód zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 38 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, iż w niniejszej sprawie zachodzi „przypadek szczególnie uzasadniony” dający podstawę do odwołania powoda z funkcji dyrektora Zespołu Szkolnego w C. w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia; art. 41 ust.2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, iż powodowi nie przysługuje wyrównanie zasiłku chorobowego za wrzesień 2004 r.; art. 20 ust.1, 3 i 5 oraz art. 66 ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, iż wobec rozwiązania z powodem jako nauczycielem umowy o pracę za porozumieniem stron nie należy się mu odszkodowanie z art. 20 ust.5 Karty Nauczyciela z powodu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy, „a poza tym powodowi nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za rok szkolny 2002/2003 z uwagi na brak zgody organu prowadzącego na niewykorzystanie tego urlopu w czasie letnich ferii”.

Wskazując na przytoczone podstawy skarżący domagał się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Siedlcach oraz zasądzenia zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Żaden z zarzutów zawartych w skardze kasacyjnej nie okazał się zasadny. Po pierwsze, brak podstaw do twierdzenia, że naruszony został art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty. Wbrew bowiem wywodom skarżącego wskazany w powołanym przepisie „przypadek szczególnie uzasadniony” nie może być utożsamiany wyłącznie z sytuacjami dającymi podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika. Okoliczność, że powołany przepis przewiduje moż-

liwość pozbawienia nauczyciela funkcji kierowniczej bez wypowiedzenia nie oznacza, że przyczyny odwołania z funkcji winny być tożsame z przyczynami pozwalającymi na rozwiązanie stosunku pracy w tym trybie. Nie wynika to wszak z treści całego powołanego przepisu, skoro wśród okoliczności uzasadniających odwołanie z funkcji kierowniczej bez wypowiedzenia art. 38 przewiduje w ust.1 pkt 1 lit. b ustalenie negatywnej oceny pracy lub negatywnej oceny wykonywania zadań wymienionych w art. 34a ust. 2. Ten ostatni przepis stanowi natomiast, że organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów. W zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności: 1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem; 2) przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów; 3) przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki. Niewątpliwie w art.38 ust.1 pkt 1 lit. b wskazano zatem takie przyczyny odwołania, które muszą być zawinione przez dyrektora szkoły. Z kolei w pkt 2 powołany przepis również przewiduje możliwość odwołania z funkcji kierowniczej bez wypowiedzenia w czasie roku szkolnego ale w „przypadkach szczególnie uzasadnionych” po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty.

Zestawienie treści tych dwóch przepisów uzasadnia wniosek, że zamiarem ustawodawcy było przyznanie właściwemu organowi uprawnienia do odwołania dyrektora szkoły z pełnionej funkcji także w innych przypadkach niż zawinione działania lub zaniechania tegoż dyrektora, jeśli okaże się to konieczne ze względu na prawidłowe funkcjonowanie kierowanej przez taką osobę placówki oświatowej. Zasadność tego wniosku potwierdza przewidziana w cytowanym przepisie konieczność uzyskania opinii właściwego kuratora oświaty. Taka regulacja bowiem zapewnia wpływ niezależnego od władz gminnych organu na decyzję w tym przedmiocie i tym samym kontrolę prawidłowego stosowania przepisu odwołującego się do sytuacji wyjątkowych, a także zabezpiecza przed pochopnym korzystaniem z tego rozwiązania.

Zarówno w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przyjmuje się, że uchwała zarządu gminy o odwołaniu dyrektora szkoły podstawowej w oparciu o art. 38 pkt 2 ustawy o systemie oświaty powinna zawierać odpowiednie uzasadnienie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 1997 r., III RN 3/97, OSNAPIUS 1997 nr 19, poz. 369 oraz wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 9 grudnia 2003 r., I PK 103/03, OSNP 2004 nr 21, poz. 371), jako że zakres swobody organu gminy przy odwołaniu nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły jest ograniczony przepisami prawa oświatowego, a sfera uznania tego organu jest co prawda znaczna, ale niepełna, bo musi on uwzględniać między innymi ograniczenia wyraźnie ustanowione w art. 38 ustawy o systemie oświaty. Przepis ten - jako stwarzający gwarancje dla stabilności stosunku zatrudnienia nauczycieli - musi być zarówno przez organy decydujące, jak i przez organy nadzorujące, a także sprawujące kontrolę legalności decyzji podejmowanych w tym zakresie (także przez sąd pracy), traktowany ze szczególną uwagą. Jeśli bowiem ustawodawca stwarza dla pewnych wyraźnie określonych grup pracowników (w tym przypadku nauczycieli) szczególne i dosyć rygorystyczne gwarancje, to rzeczą organów kontroli prawnej jest dołożenie wszelkich starań, by gwarancje te stały się rzeczywiście funkcjonujące w praktyce. W wyroku z dnia 19 lutego 1997 r., III RN 3/97, Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 38 pkt 2 ustawy o systemie oświaty przewiduje możliwość odwołania nauczyciela „w przypadkach szczególnie uzasadnionych”, co oznacza, że zarówno ocena, jak i uznanie organu, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze, a następnie odwołuje go z tego stanowiska, nie mogą mieć charakteru dowolnego lub arbitralnego, lecz powinny być dokładnie i szczegółowo wywiedzione oraz uargumentowane w uzasadnieniu podjętej decyzji (uchwały), zaś ów wywód i argumentacja powinny podlegać wnikliwej kontroli zarówno organów nadzoru, jak i sądu.

W rozpatrywanej sprawie jako podstawę odwołania wskazano częstą nieobecność Jana B. w pracy spowodowaną niezdolnością do pracy z powodu choroby, która to nieobecność wpływała niekorzystnie na prawidłowe funkcjonowanie szkoły w zakresie dydaktyczno - wychowawczym, organizacyjnym i administracyjno - gospodarczym. Z wiążących Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym ustaleń wynika, że absencja chorobowa powoda rzeczywiście była znaczna i - co ważniejsze - wpływała negatywnie na funkcjonowanie szkoły, a przed dokonaniem odwołania Wójt Gminy w C. zasięgnął opinii Kuratora Oświaty w W. przedstawiając mu wskazane wyżej okoliczności skłaniające go do podjęcia takiej decyzji i uzyskał pozytywną opinię tegoż Kuratora. W tym stanie rzeczy uznać należy, że odwołanie powoda z funkcji dyrektora nie naruszało art. 38 ust.1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty.

Konsekwencją powyższej konkluzji jest bezzasadność także drugiego z zarzutów dotyczącego naruszenia art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, poprzez przyjęcie, iż powodowi nie przysługuje wyrównanie zasiłku chorobowego za wrzesień 2004 r. Skoro odwołanie powoda z funkcji dyrektora było prawidłowe to zasadne było również wyłączenie dodatku funkcyjnego - już nienależnego - z podstawy wymiaru zasiłku chorobowego.

Chybiony jest także zarzut naruszenia art. 20 ust. 1, 3 i 5 Karty Nauczyciela. Powołany przepis w ust. 3 stanowi, iż rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn określonych w ust. 1 następuje z końcem roku szkolnego po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu, z zastrzeżeniem ust. 4, zaś w ust. 5, iż okres wypowiedzenia może być skrócony do 1 miesiąca, z tym, że w takim wypadku nauczycielowi przysługuje odszkodowanie za pozostałą część okresu wypowiedzenia w wysokości wynagrodzenia liczonego jak za okres urlopu wypoczynkowego. Okres, za który przysługuje odszkodowanie, wlicza się nauczycielowi pozostającemu w tym okresie bez pracy do okresu zatrudnienia. Odwołując się do treści cytowanych przepisów powód twierdził, że skoro pozwany rozwiązał z nim stosunek pracy na podstawie art. 20 Karty Nauczyciela to winien wypłacić mu nie tylko odprawę przewidzianą w ust. 2 ale także odszkodowanie za okres wypowiedzenia. Stanowisko powoda na akceptację nie zasługuje. Nie można przecież zapominać o tym, że w rozpatrywanej sprawie to powód nie godząc się na proponowane przez pozwanego warunki dalszego zatrudnienia wystąpił z inicjatywą rozwiązania stosunku pracy i przejścia na emeryturę z dniem 1 października 2004 r. Negocjacje w tym względzie toczyły się między stronami we wrześniu 2004 r. a ostateczne stanowisko powoda zostało przedstawione w dniu 30 września 2004 r. Niewątpliwie zatem sytuacja, jaka w rozpatrywanej sprawie zaistniała, różni się od sytuacji przewidzianej w treści powołanych przez powoda przepisów. Powoływane uregulowanie dotyczy przypadku kiedy rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem następuje z inicjatywy pracodawcy i w terminie wybranym przez tegoż pracodawcę. W takiej sytuacji oczywiste jest, że to tenże pracodawca winien ponosić finansowe konsekwencje swego wyboru w tym względzie. Tymczasem w rozpatrywanej sprawie termin rozwiązania stosunku pracy został wybrany przez powoda i zaakceptowany przez pracodawcę. W takim przypadku obciążanie go dodatkowo obowiązkiem wypłaty odszkodowania za skrócenie okresu wypowiedzenia nie znajduje uzasadnienia. W tym miejscu wypada przypomnieć, że ustawa-

dawca przewidział rozróżnienie tego typu sytuacji na gruncie uregulowań kodeksowych dotyczących ogółu pracowników, przewidując prawo do odszkodowania w razie skrócenia okresu wypowiedzenia z inicjatywy pracodawcy w art. 36¹ k.p. i nie przewidując takiego prawa w przypadku umownego ustalenia wcześniejszej daty rozwiązania stosunku pracy w art. 36 § 6 k.p.

Wreszcie chybiony jest także zarzut naruszenia art. 66 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela. Powołany przepis stanowi, że w razie niewykorzystania urlopu wypoczynkowego w całości lub części w okresie ferii szkolnych z powodu niezdolności do pracy wywołanej chorobą lub odosobnieniem w związku z chorobą zakaźną, urlopu macierzyńskiego, odbywania ćwiczeń wojskowych albo krótkotrwałego przeszkolenia wojskowego - nauczycielowi przysługuje urlop w ciągu roku szkolnego, w wymiarze uzupełniającym do 8 tygodni. Urlop uzupełniający w ciągu roku szkolnego przysługuje również dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły, którzy na polecenie lub za zgodą organu prowadzącego szkołę nie wykorzystali urlopu w czasie ferii szkolnych z powodu wykonywania zadań zleconych przez ten organ lub prowadzenia w szkole inwestycji albo kapitalnych remontów. W razie niewykorzystania przysługującego urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, powołania do zasadniczej służby wojskowej albo do odbywania zastępczo obowiązku tej służby, do okresowej służby wojskowej lub do odbywania długotrwałego przeszkolenia wojskowego - nauczycielowi przysługuje ekwiwalent pieniężny za okres niewykorzystanego urlopu, nie więcej jednak niż za 8 tygodni w odniesieniu do nauczycieli, o których mowa w art. 64 ust. 1, a nie więcej niż za 35 dni roboczych w odniesieniu do nauczycieli, o których mowa w art. 64 ust. 3. Wyraźnie zatem uprawnienie do skorzystania z urlopu uzupełniającego zostało powiązane z uprzednim poleceniem lub zgodą organu prowadzącego szkołę na niewykorzystanie urlopu w okresie ferii szkolnych. Z wiążących ustaleń faktycznych wynika, że powód takim poleceniem lub zgodą nie dysponował, a skoro tak to nie mógł nabyć prawa do urlopu uzupełniającego i tym samym do ekwiwalentu pieniężnego za taki urlop.

Z przytoczonych względów skarga kasacyjna podlegała oddaleniu na mocy art. 398¹⁴ k.p.c.

=====